

ÎNVĂȚARE PRIN COOPERARE – „ORNAMENTE DE PAȘTI”

Maria Rădulescu, Diana Ungureanu,
Centru Școlar pentru Educație Incluzivă, Cluj-Napoca

Învățământul românesc se confruntă cu probleme din ce în ce mai complexe, care necesită un nou mod de gândire, idei noi, informații noi și un nou mod de a învăța.

Dacă, până nu de mult, școala românească promova competiția și individualismul, încurajând reușita personală, acum, în contextul unui învățământ modern, abordează **ideea cooperării** prin:

- stimularea interacțiunii dintre elevi
- cultivarea sentimentelor de acceptare și simpatie
- dezvoltarea abilităților de comunicare
- încurajarea comportamentelor de facilitare a succesului celorlalți

Învățarea prin cooperare este o metodă didactică bazată pe organizarea în funcție de obiective operaționale bine stabilite, a unei munci colective fondate pe complementaritate, orientată spre aspectul social al învățării și care vizează dezvoltarea deprinderilor de comunicare interpersonală, a interacțiunilor, competențelor și comportamentelor sociale ale copiilor.

Învățarea prin cooperare se bazează pe utilizarea unor metode interactive de grup ce reprezintă modalități moderne de stimulare a învățării și dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experiențe, de cunoștințe.

Ele presupun folosirea unor tehnici și procedee care îl implică pe elev în procesul de învățare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativității, dezvoltarea interesului pentru învățare, în sensul formării elevului ca participant activ în procesul didactic.

În ceea ce privește educația specială, aceste metode reprezintă o resursă importantă în proiectarea activităților educative deoarece stimulează și dezvoltă **învățarea prin cooperare**, ușurând astfel comunicarea, colaborarea, socializarea, relaționarea și sprijinul reciproc pentru rezolvarea unor probleme. Astfel se facilitează cunoașterea

reciprocă, înțelegerea, toleranța, precum și integrarea copiilor cu cerințe educative speciale în colectivul clasei.

În contextul tabloului complex al elevului cu tulburări din spectrul autist, comunicarea și relaționarea socială se constituie în obiective centrale ale recuperării. Pentru atingerea lor se caută adesea modalități inedite sau mai puțin utilizate în practica pedagogică de zi cu zi.

Theo Peeters (2009) precizează că tulburarea autistă nu se poate explica/ defini prin alte sindroame, de ea nu se poate ocupa doar medicii, ci în primul rand, cei din domeniul educațional.

Tot Theo Peeters precizează că autismul este o “ tulburare pervazivă de dezvoltare”, situată între deficiența mintală și tulburările specifice de dezvoltare.(Peeters, T. , 2009).

Tulburarea pervazivă de dezvoltare se caracterizează în principal prin “dificultăți în a dobândi competențe cognitive, lingvistice, motrice și sociale”.

În contextul tabloului complex al elevului cu tulburări din spectrul autist, comunicarea și relaționarea socială se constituie în obiective centrale ale recuperării. Pentru atingerea lor se caută adesea modalități inedite sau mai puțin utilizate în practica pedagogică de zi cu zi.

Lucrarea de față prezintă experiența realizării unei activități de cooperare, activitate în cadrul căreia a fost implicată o echipă mixtă formată din elevi cu tulburări din spectrul autist și colegi ai lor cu dizabilități intelectuale severe și profunde. Elevii participanți la activitate au fost în număr de șase, trei dintre ei sunt elevi din clasa a- VIII-a, iar ceilalți trei sunt elevi din clasa a-III-a.

Utilizând o formă adaptată a învățării prin cooperare am vizat : comunicarea, responsabilitatea, autocontrolul, imaginea de sine și nu în ultimul rând relaționarea între membrii grupului. Pentru copiii cu cerințe educaționale speciale, activitățile trebuie să fie atent structurate, conținuturile și obiectivele educației speciale propun un program adaptat, interdisciplinar și global, prin care să răspundă cerințelor lumii contemporane și să producă o schimbare a actului educativ în favoarea educației pentru adaptarea societală.

Aceste activități le realizăm cu copiii zi de zi printr-un efort creativ și inovator constant, având în vedere că fiecare din ei este unic și necesită intervenții educaționale personalizate.

Evaluarea activităților se face prin metode alternative: expoziții, concursuri, târguri, spectacole, aprecieri personale, recompense, evidențierea reușitelor, afișarea produselor, în general prin condiționare pozitivă.

Scopul activității „Ornamente de Paști”, vizează realizarea unor obiecte decorative folosind tehnica turnării ipsosului.

Elevii mai mari sunt familiarizați cu tehnica turnării ipsosului, realizând multe obiecte din ipsos, participând astfel la diferite târguri desfășurate în școală cu ocazia diverselor sărbători (Târgul Toamnei, Târgul de Crăciun, Târgul de Paște, Ziua Mărțișorului, Ziua Mediului, etc). Noutatea în cadrul acestei activități a fost legată de faptul că, elevii din clasa mai mare i-au inițiat pe elevii mai mici în folosirea acestei tehnici de turnare a ipsosului și de realizare de produse ornamentale pentru „Târgul de Paște” care se va desfășura în școală cu ocazia sărbătorilor pascale.

Ca obiective generale ne-am propus: formarea și exersarea deprinderilor de muncă, a abilității de a mânui diverse materiale, educarea simțului estetic, îmbunătățirea imaginii de sine.

Obiective operaționale: să denumească corect materiale de lucru, să recunoască și să identifice corect materialele de lucru, să-și însușească corect tehnica de turnare a ipsosului, să respecte pașii implicați în vederea bunei realizări a activității (obținerea pastei din ipsos, turnarea acesteia în matrice, pictarea produselor astfel obținute), să manipuleze corect uneltele de lucru.

Data și locul de desfășurare a activității: 25.03.2013, sala de clasă.

Grup țintă: Sebastian, Dănuț, Rareș- elevi din clasa a-VIII-a , Adi, Darius, Marius- elevi din clasa a-III-a.

Beneficiarii activității: elevi, cadre didactice.

- Captarea atenției s-a realizat prin ‘alegerea partenerilor’(fiecare elev din clasa mai mare si-a ales ca partener la activitate un elev din clasa mai mică) precum și prezentarea materialele de lucru și a pașilor care trebuiau urmați în vederea bunei desfășurării a activității .
- Elevii reușesc să denumească corect materialele de lucru folosite(praf de ipsos, pahar, lingură, găleată), răspund corect la întrebările referitoare la măsurarea capacității (mai mare, mai mic, mai mult, mai puțin).

- Obținerea pastei din ipsos a presupus un exercițiu bun referitor la stabilirea proporțiilor (un pahar de apă la două pahare de ipsos), în dezvoltarea abilităților grosiere precum și un prilej de discuție referitor la sensibilitatea tactilă, indentificarea consistenței materialului (tare,moale) și indentificarea temperaturii materialului (rece, răcoros).
- Obținerea pastei din ipsos, folosirea unor matrice reprezentând elemente de decor legate de sărbătorile pascale(ouă, iepurași), pictarea acestora au fost elementele cele mai apreciate de catre elevi pe parcursul activității.
- Realizarea obiectelor de decor cu ocazia ‘Târgului de Paște’, implicarea tridimensională a eleviilor în activitate, atingerea obiectivelor propuse, bucuria și emoția elevilor mai mari de a-i ajuta pe colegii lor mai mici în prepararea pastei din ipsos și apoi pictarea împreună a obiectelor de decor astfel obținute au dus la reușita acestei activități implicante si prietenoase.

Bibliografie:

1. Radu, I., *Educație psihomotorie a deficienților mintali*, Ed. Pro Humanitate, 2000.
2. Peeters, T., *Teorie și intervenție educațională*, Editura Polirom, 2009.

